

Органам за списком

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

<http://www.minjust.gov.ua>

Код ЄДРПОУ 00015622

№ _____

На № _____

Громадським органам

*Щодо виконання рішення Європейського суду
з прав людини у справі «Штепа проти України»*

24 жовтня 2019 року Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Штепа проти України» (заява № 16349/17).

У цьому рішенні Європейський суд констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв’язку з необґрунтованим та тривалим триманням заявниці під вартою, а також порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв’язку з надмірною тривалістю провадження (стислий виклад рішення додається).

Звертаємо увагу, що сума трошових коштів, яку Уряд України повинен сплатити на виконання зазначеного рішення Європейського суду, становить 3 600 євро.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на усунення підстав для надхდження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

За цими критеріями Комітет міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ) здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаного рішення. Відповідні положення закріплені у Правилах КМ РЄ щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (від 10 травня 2006 року).

Обсяг та суть заходів загального та індивідуального характеру, необхідних для виконання кожного конкретного рішення Європейського суду, безпосередньо залежать від характеру порушень, констатованих Європейським судом.

З огляду на характер порушень, констатованих Європейським судом у справі «Штепа проти України», з метою забезпечення виконання цього рішення Європейського суду, а також недопущення аналогічних порушень у майбутньому прошу:

ВДСЛ НАВС

Бх. № 4459

25 11 2019 р.

Кількість аркушів: 2

лісток 2

додаток 3

арк. 1

УВ Міністерство юстиції України

42837/8836-30-19/5.2.2 від

20.11.2019

- дотримуватися положень Конвенції, практики Європейського суду та національного законодавства під час обрання особі запобіжного заходу;
- не допускати надмірно тривалого та необґрунтованого тримання осіб під вартою, а також надмірної тривалості проваджень;
- врахувати зазначену інформацію в роботі та довести висновки Європейського суду у цій справі до відома працівників прокуратури та національної поліції;
- Національну академію внутрішніх справ України та Національну академію прокуратури України – забезпечити включення рішення Європейського суду у цій справі до програм підготовки та підвищення кваліфікації працівників правоохоронних органів та прокуратури.

Окремо повідомляю, що найближчим часом автентичний переклад вказаного рішення буде надруковано у збірнику нормативно-правових актів «Офіційний вісник України» та розміщено на сайті Міністерства юстиції України (<https://minjust.gov.ua/cat/9329>).

З метою забезпечення належного звітування держави перед КМ РЄ прошу повідомити про результати розгляду цього листа до **10 грудня 2019 року**.

Додаток: Стислий виклад рішення Європейського суду у вказаній справі.

**Заступник Міністра –
Уповноважений у справах
Європейського суду з прав людини**

Іван ЛІЩИНА

СПИСОК

Генеральна прокуратура України – вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011

Міністерство внутрішніх справ України – вул. Академіка Богомольця, 10, *СЕВ*
м. Київ, 01601

Національна поліція України – вул. Академіка Богомольця, 10, м. Київ, 01601 *СЕВ*

✓ Національна академія внутрішніх справ України – пл. Солом'янська, 1,
м. Київ – ДСП, 03035

Національна академія прокуратури України – вул. Мельникова, 81-б,
м. Київ, 04050

Національна школа суддів України – вул. Жилянська 120-А, м. Київ, 03110

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ШТЕПА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF SHTERA v. UKRAINE)
(заява № 16349/17)

Стислий виклад рішення від 24 жовтня 2019 року

У період з листопада 2010 року до квітня 2014 року заявниця обіймала посаду міського голови м. Слов'янськ.

У липні 2014 року щодо заявниці було порушено кримінальну справу за обвинуваченням у порушенні державного суверенітету та територіальної цілісності. Наступного дня суд першої інстанції обрав заявниці запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, зазначивши у своїй ухвалі, що заявниця могла переховуватись або перешкоджати слідству, чи продовжити свою злочинну діяльність.

Під час досудового слідства та судового розгляду суди за клопотанням прокурора продовжували строк тримання заявниці під вартою двадцять разів, посилаючись на підстави, аналогічні раніше наведеним.

20 вересня 2017 року суд першої інстанції змінив обраний заявниці запобіжний захід на домашній арешт, звільнивши її з-під варти. Станом на дату постановлення Європейським судом рішення кримінальна справа заявниці розглядалась судом першої інстанції.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявниця скаржилась за пунктом 3 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на тривалість та необґрунтованість досудового тримання її під вартою та за пунктом 1 статті 6 Конвенції на необґрунтовану тривалість кримінального провадження щодо неї. Крім того, заявниця висувала інші скарги за статтею 3 Конвенції, а також за статтями 14 та 18 Конвенції у поєднанні зі статтею 5 Конвенції.

Розглянувши скарги заявниці за пунктом 3 статті 5 Конвенції, Європейський суд зазначив, що досудове тримання її під вартою тривало приблизно три роки та три місяці. Європейський суд дійшов висновку, що органи державної влади продовжували строк тримання заявниці під вартою до розгляду справи судом на підставах, які не можуть вважатися «достатніми» для обґрунтування тривалості тримання під вартою. Крім того, Європейський суд зауважив, що органи державної влади не розглянули конкретні факти або альтернативні триманню під вартою запобіжні заходи та посилився головним чином і постійно на тяжкість обвинувачень. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.

Щодо скарг заявниці за пунктом 1 статті 6 Конвенції Європейський суд вказав, що провадження у справі заявниці тривало приблизно п'ять років та два місяці в одній інстанції і наразі триває. Європейський суд нагадав, що національні суди повинні організовувати провадження таким чином, щоб воно було швидким та ефективним. Розглянувши всі надані матеріали, та з огляду на свою практику з цього питання Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі тривалість провадження була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку». Отже, було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції.

Розглянувши решту скарг заявниці, Європейський суд зазначив, що вони не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією та протоколами до неї, та відхилив їх як необґрунтовані відповідно до підпункту «а» пункту 3 і пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Оголошує прийнятними скарги щодо відсутності підстав для тримання заявниці під вартою та надмірної тривалості кримінального провадження щодо неї, а решту скарг у заяви – неприйнятними;
2. Постановляє, що було порушено пункт 3 статті 5 Конвенції;
3. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
4. Постановляє, що:

- (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці такі суми, що мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
    - (i) 2 600 (две тисячі шістсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;
    - (ii) 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявниці, в якості компенсації судових та інших витрат;
  - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. *Відхиляє* решту вимог заявниці ізодо справедливої сatisfакції.»